

Növényvédelmi Tudományos Napok 2011. február 21-22.

Szintetikus attraktáns gyakorlati alkalmazási
lehetőségei zöldfátyolkákon
(Neuroptera: Chrysopidae)

Koczor Sándor, Szentkirályi Ferenc, Tóth Miklós

MTA Növényvédelmi Kutatóintézet, Budapest

Zöldfátyolkák (Chrysopidae)

- Számos hazai faj
- Lárva ragadozó
- Imágó ragadozó, vagy pollenfogyasztó
- Egyes fajok agrárterületeken nagyobb számban előfordulnak

Fotó: Nagy Z. László

Közönséges zöldfátyolkák (*Chrysoperla carnea* fajkomplex)

- Gyakori, széles elterjedésű fajok
- Lárvák ragadozók
- Imágók pollenfogyasztók
- Több ún. kriptikus faj
- Integrált növényvédelem
 - Lárvák kibocsátása

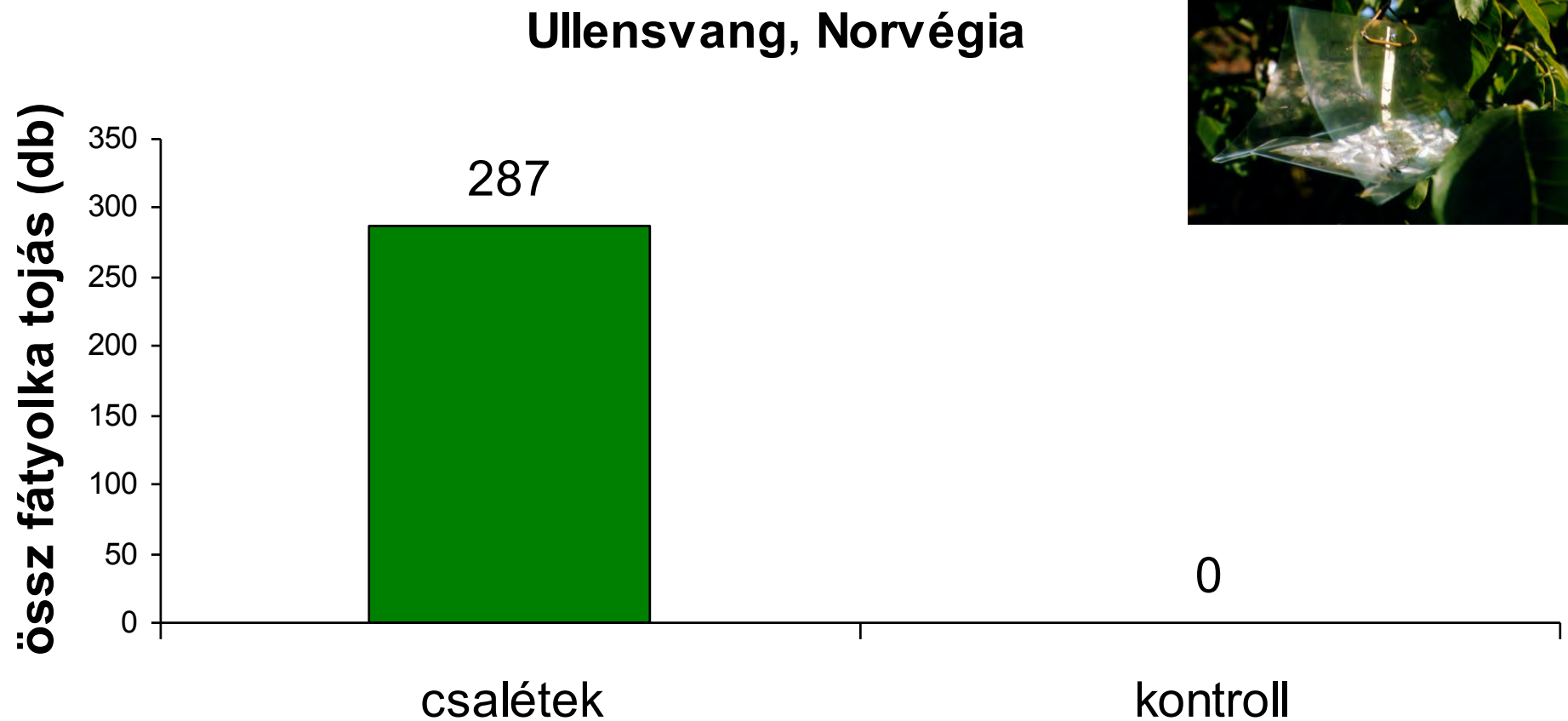

Fotó: Nagy Z. László

Előzmények: *Chrysoperla carnea* fajkomplex

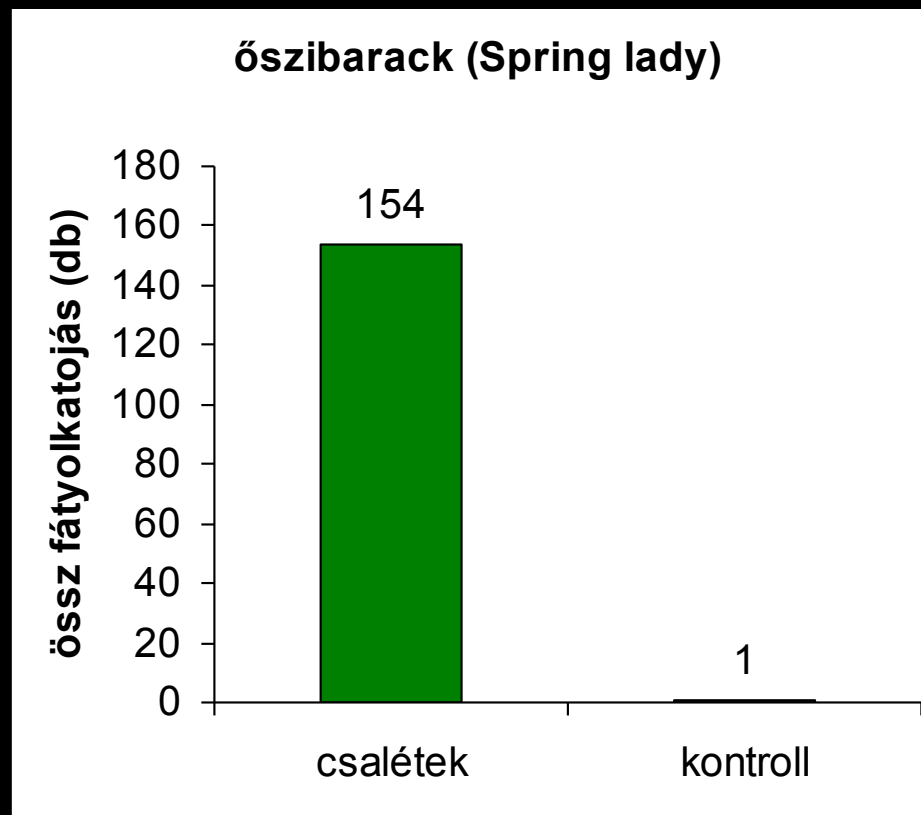
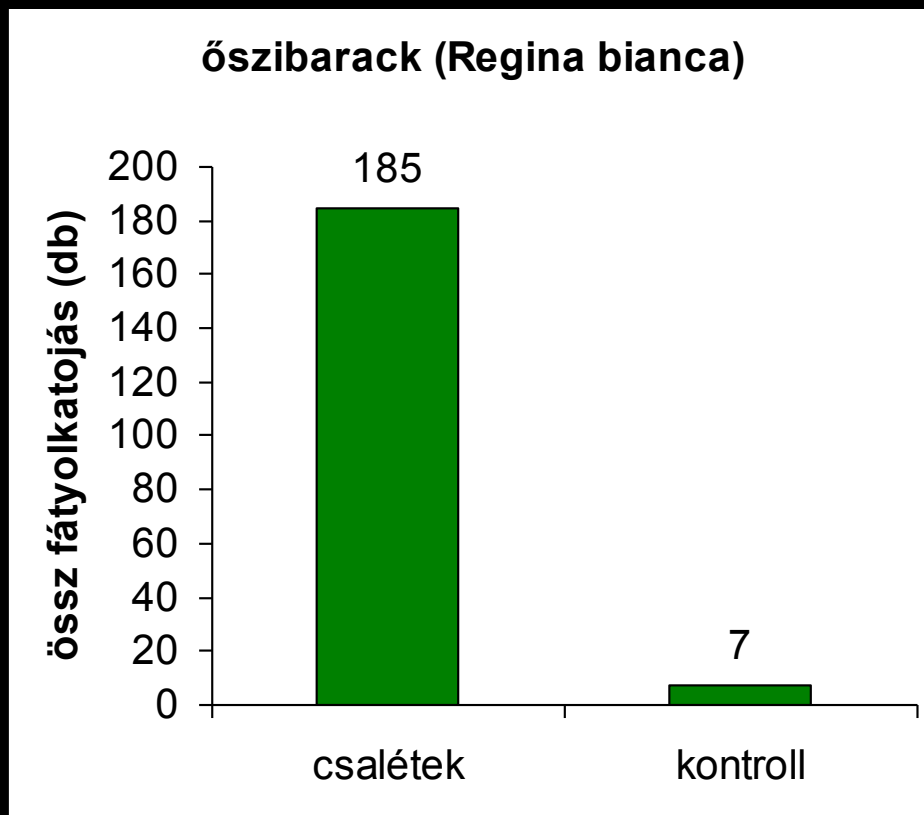
- Biológiai védekezésben alkalmazott ágensek
- Kereskedelmi forgalomban kaphatók
- Különböző módokon próbálják a megvédendő területen tartani (pl. teleltető dobozok)
- Virágillat-komponenseket tartalmazó csalétek
 - Tóth et al. (2009) *J. Chem. Ecol.* 35:449
- Hatékony, nőstényeket is csalogat
- A fátýolkák a csalétek közelébe tojásokat raktak!

A fátyolkák a csapdákra tojásokat raktak

Tóth és mtsai. (2009), Norvégia, ragacsos csapdák

A fátýolkák a csalétek közelébe több tojást raktak

Tóth M., Tabilio, R. és Letardi, A. (publikálatlan)

Olaszország, Róma, őszibarack ültetvény, 10x16 cm-es műanyag lapok

Jelen kutatás célkitűzései

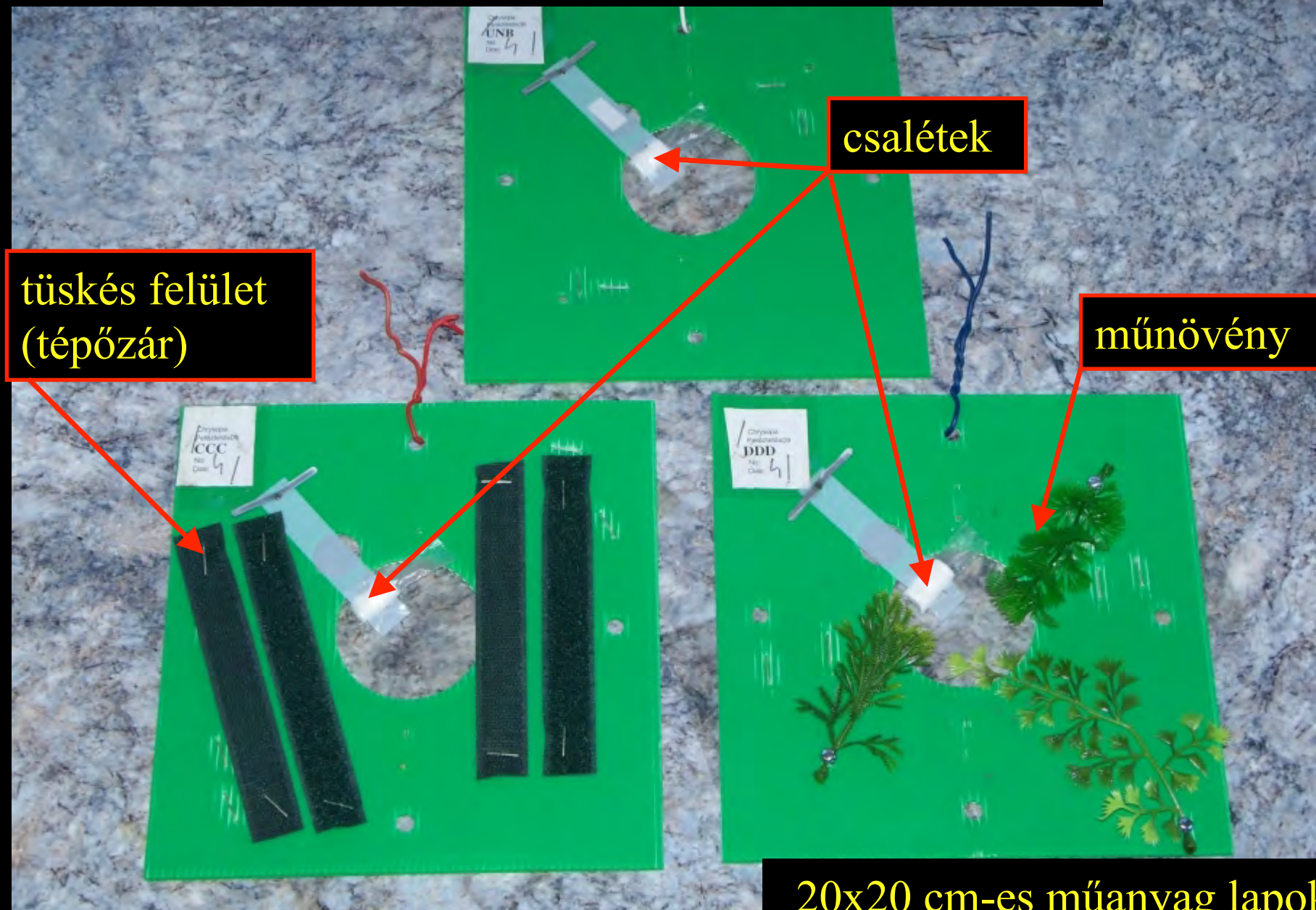
Tojásrakás

- Korábbi hatás megerősítő vizsgálata
- Befolyásolja-e a felület a tojásrakóhely-választást?
 - Szőrök, tüskék hegye kedvelt tojásrakó hely (Szentkirályi 2001 in: Lacewings in the crop environment, Cambridge University Press, UK)
 - Különböző felületek tesztelése

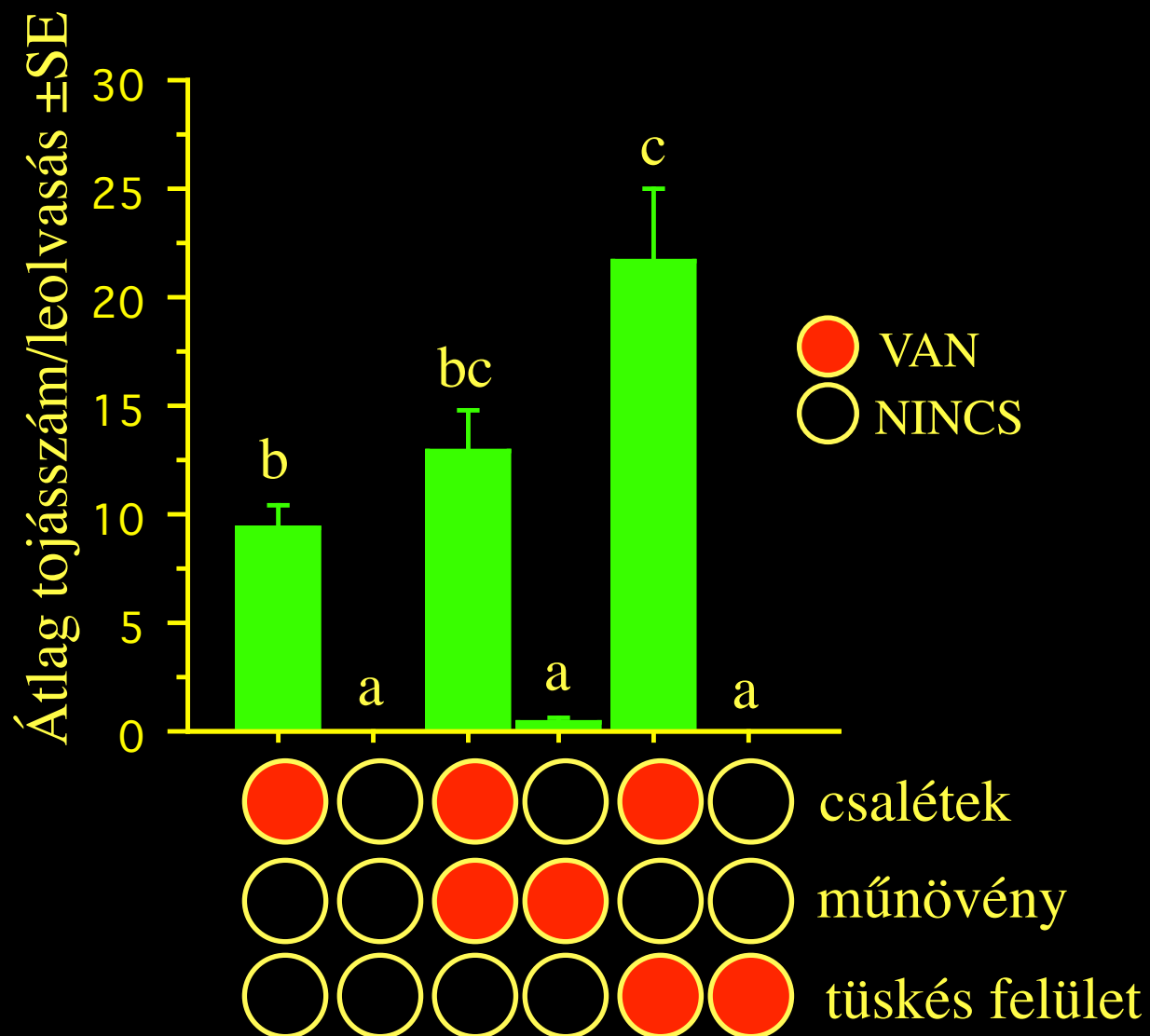
Teleltetés

- Befolyásolhatja-e a telelőhely választást a csalétek?
 - Teleltető dobozok összehasonlítása csalétekkel és anélkül

Tojásrakás: különböző felületek összehasonlítása

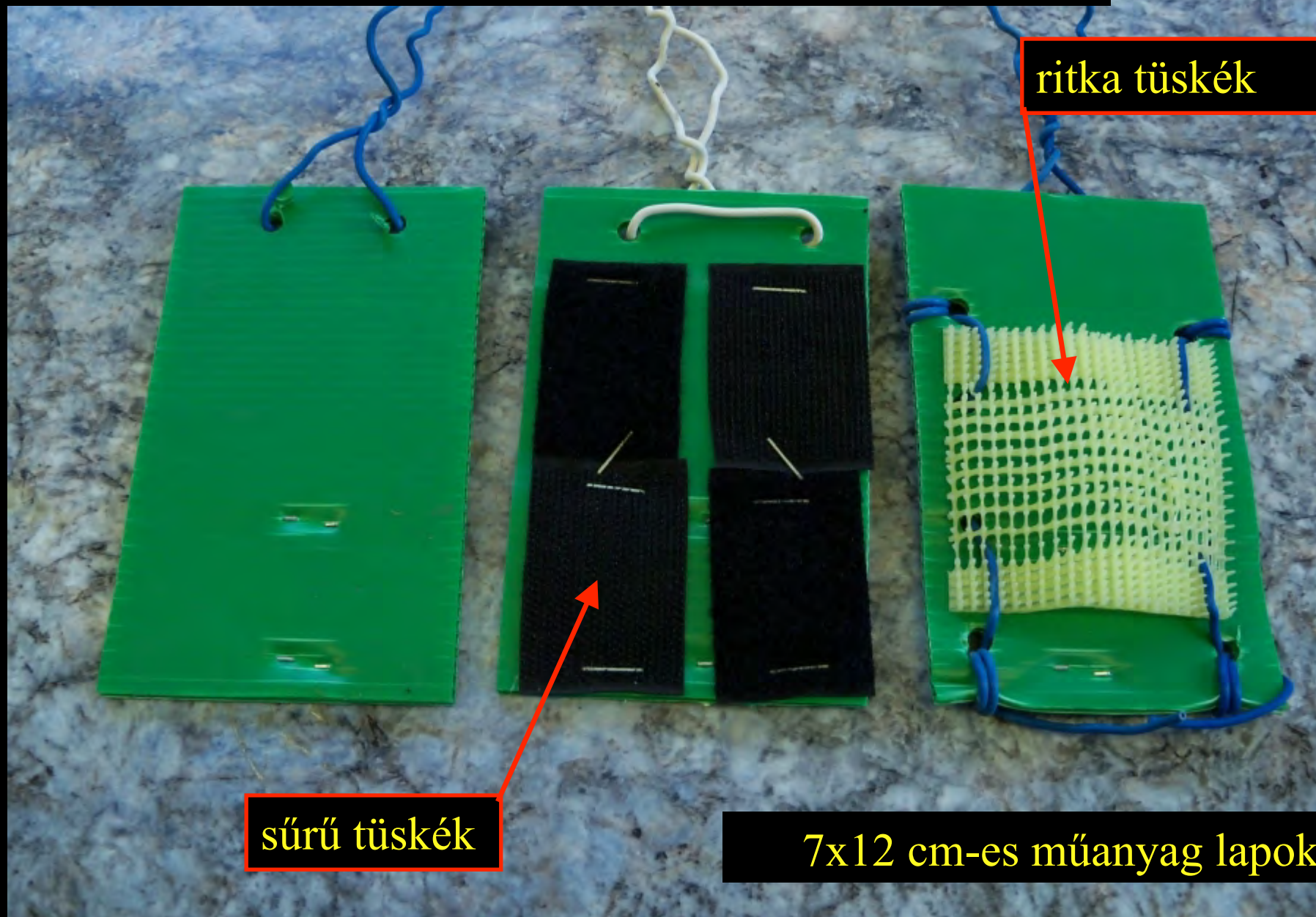

A felület tovább növelheti a lerakott tojások számát

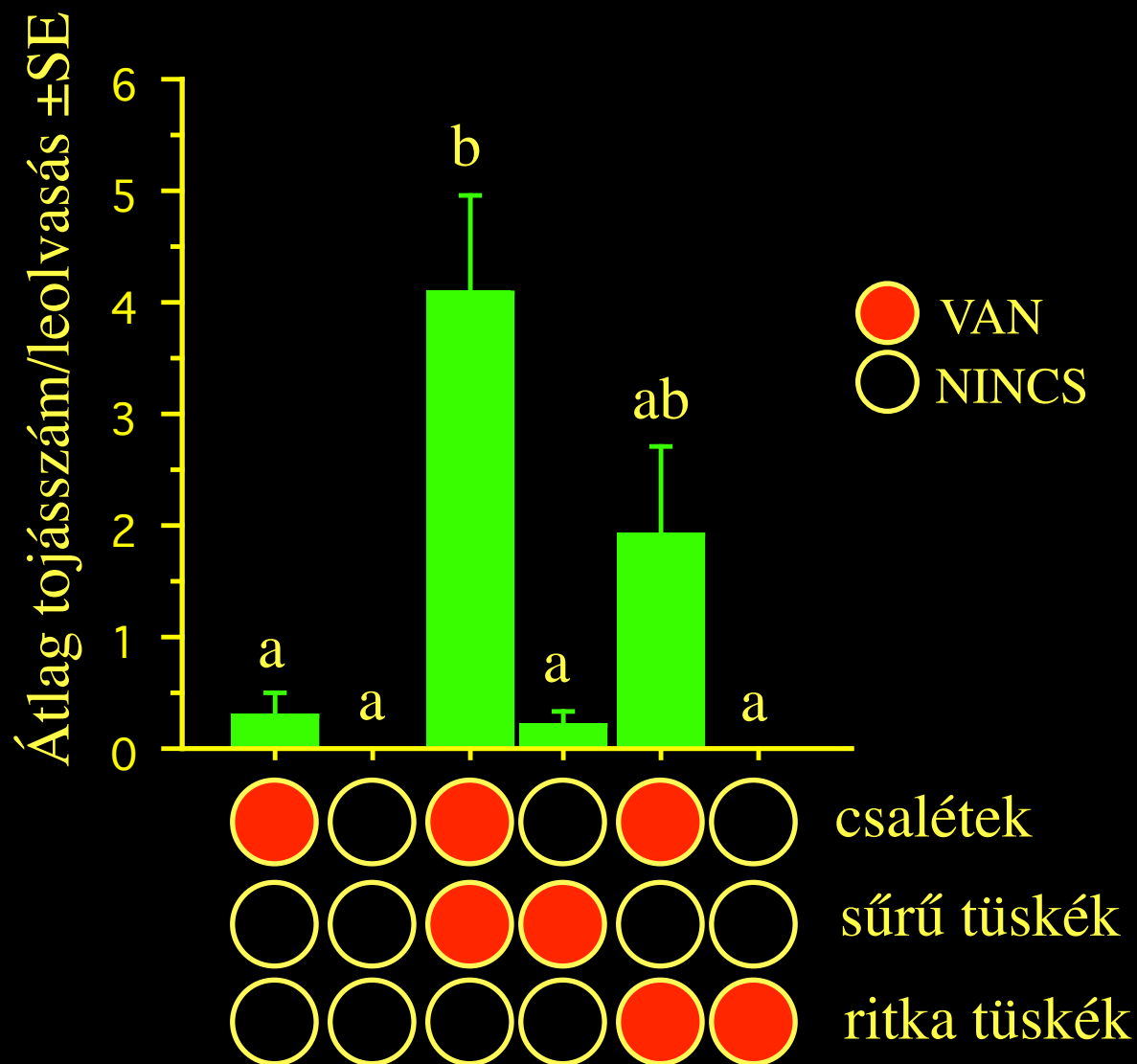

Halásztelek, 2009. júl. 23-aug. 6. (összesen: 433 fátyolkatojás)

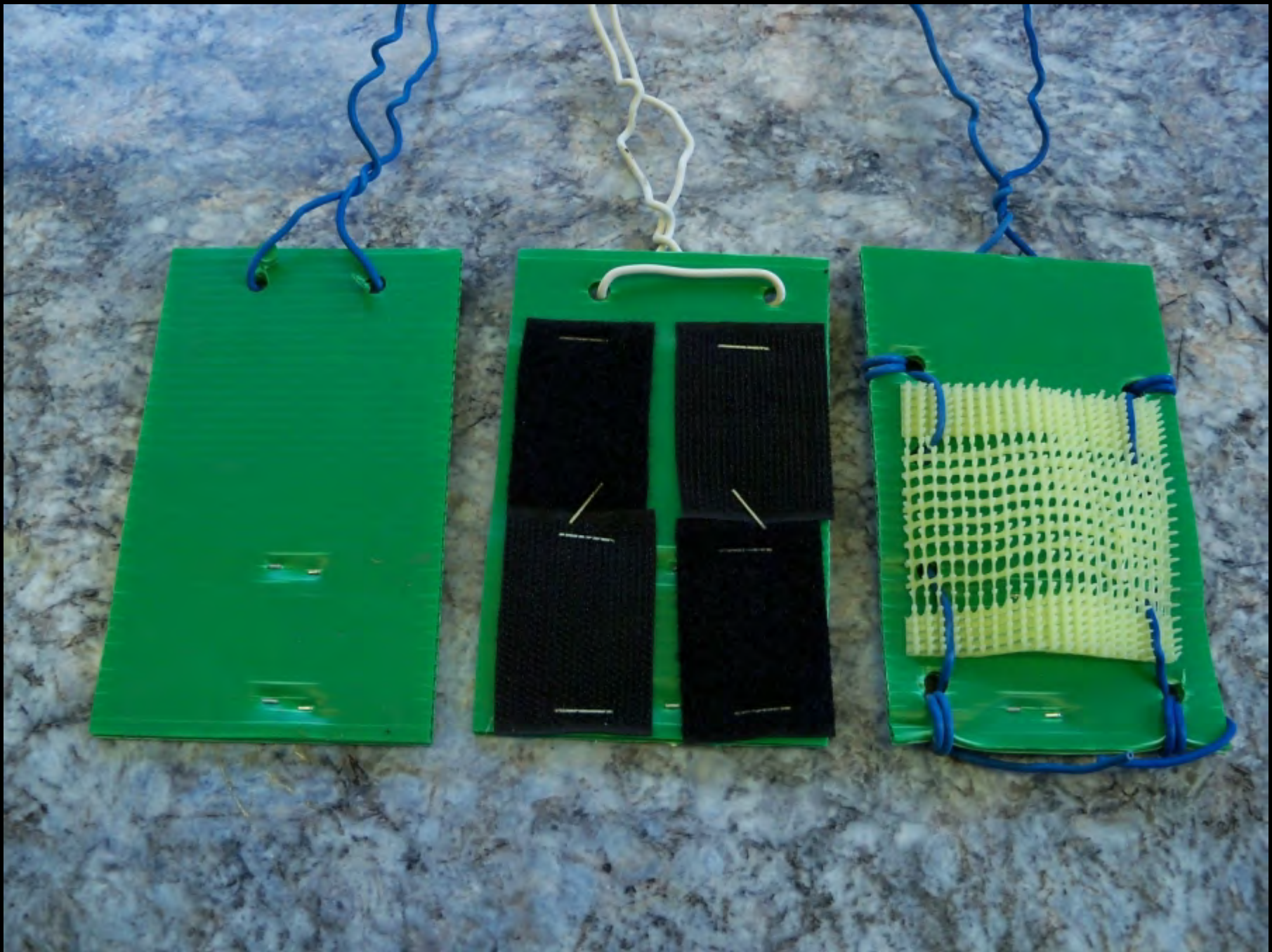
Tojásrakás: tüskés felületek összehasonlítása

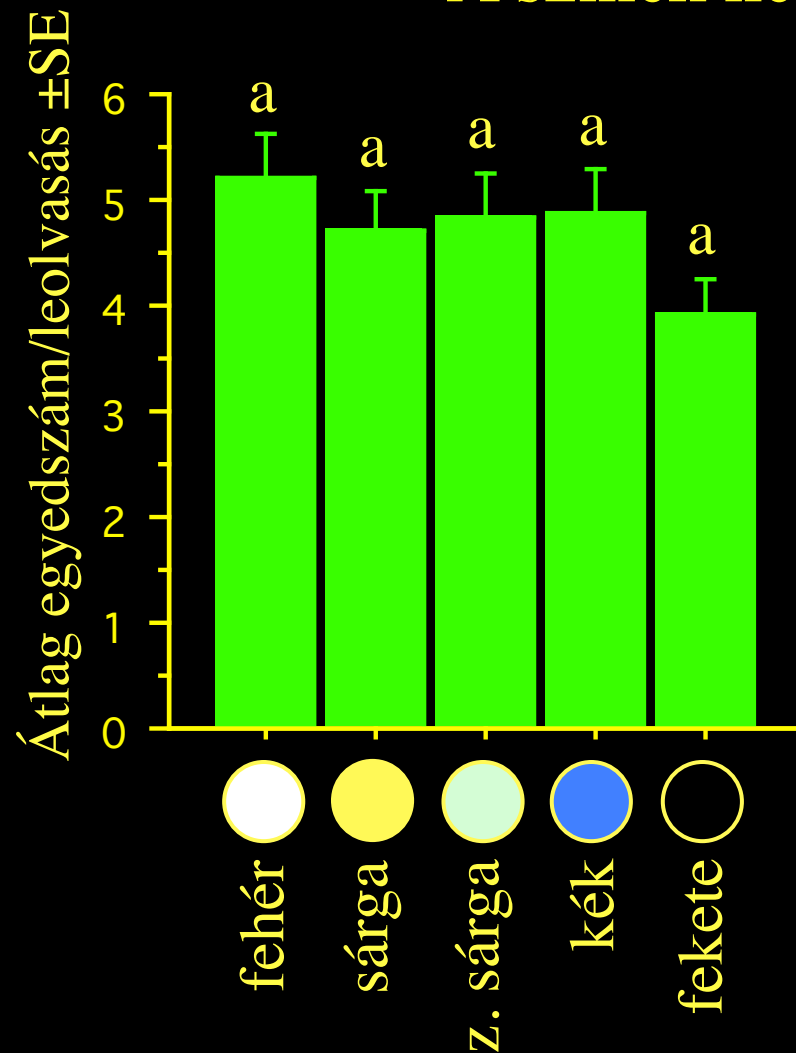
A tüskés felület segíti a tojások kis területre koncentrálását

Halásztelek, 2009. aug.17-szept.3. (összesen: 65 fátyolkatojás)

A színek nem fokozzák a csalogató hatást

Tóth M. és Fekete Z. (publikálatlan)

Újfehértó, 2007. jún.18-szept.6. (összesen: 2241 zöldfátyolka)

A csalétek hatása teleltető dobozok esetén

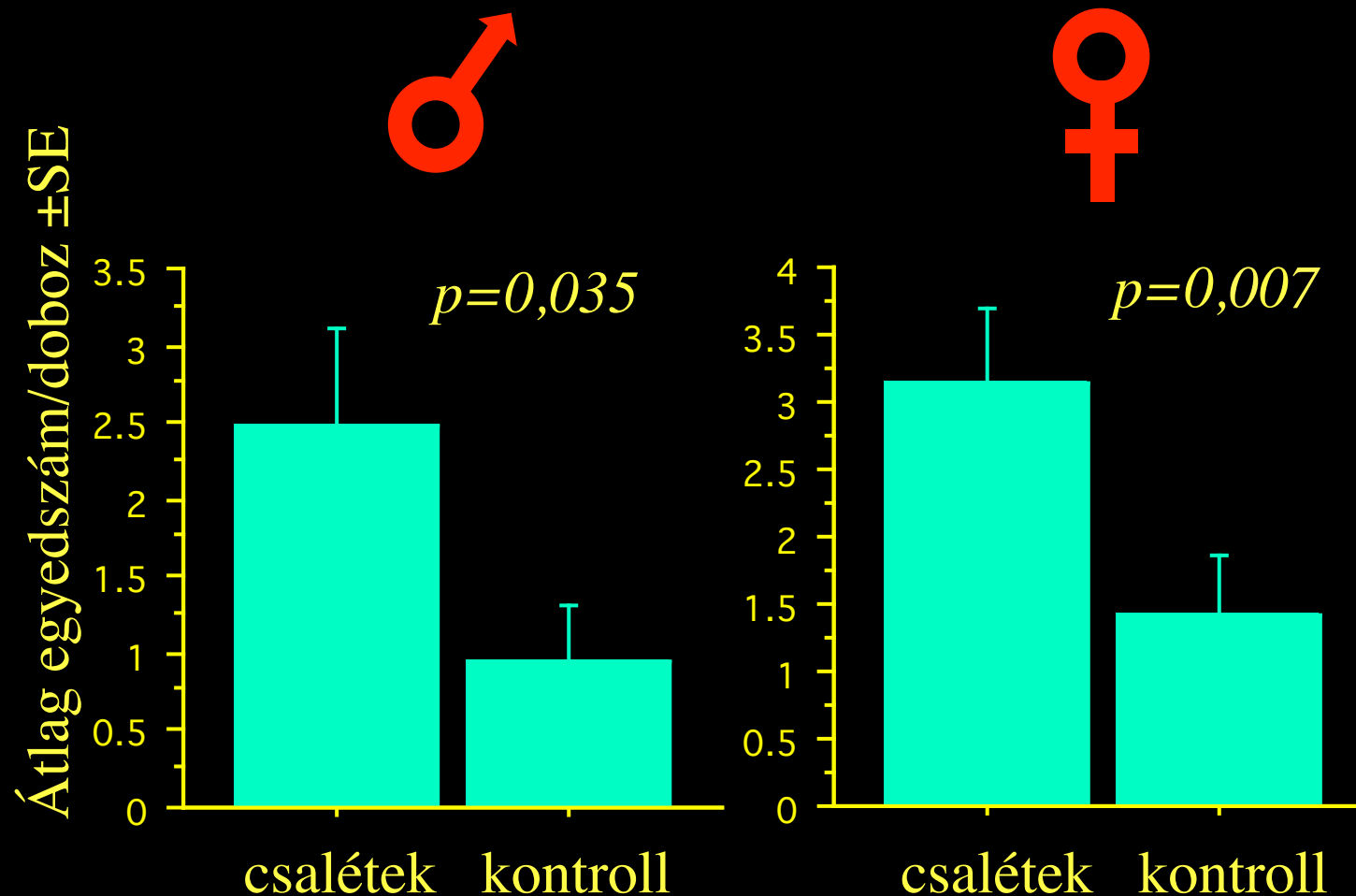

csalétek

teleltető doboz

Fotó: Dr. Tóth Miklós

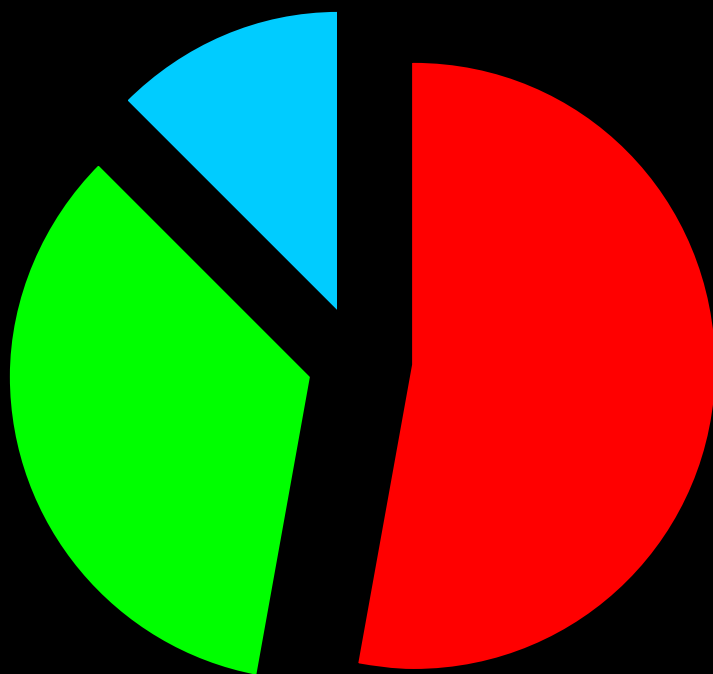
A csalétkezett teleltető dobozokban több fátyolka telelt át

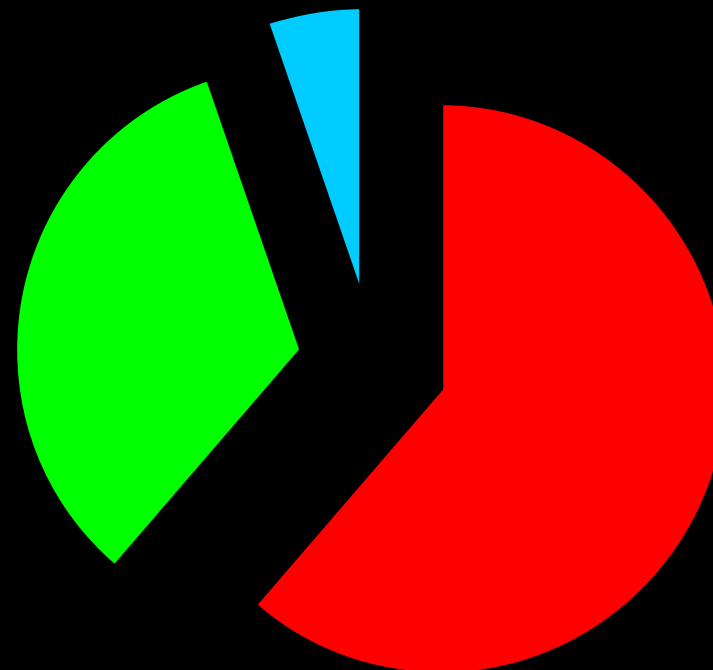
Halásztelek, 2008. november - 2009. március (24 ismételés)

Chrysoperla carnea fajkomplex (80 hím és 106 nőstény fátyolka)

teleltető doboz +
csalétek

teleltető doboz

- *Chrysoperla pallida*
- *Chrysoperla carnea* s. str.
- *Chrysoperla lucasina*

Összefoglalás

Tojásrakás

- A csalétek közelébe nagyobb mennyiségben raktak tojást a fátyolkák
- A tüskés felületet előnyben részesítették, nagyobb számban raktak rá tojást
- Lehetséges kis területre koncentrálni a fátyolka-tojásokat

Teleltetés

- A csalétkezett teleltető dobozokban több fátyolka telelt át